

Anders Haugen – Notater om beiting og av fôropptak i beitesesongen

Beitesesong 2020

Utslipp og innsett NRF-melkeku: 31. mai til 12. september

Utslipp og innsett øvrig NRF-kviger: 21. mai til 15. september

Oksene føres inne hele året.

Beitedyr og beiting

Søker har hatt 43 kyr og 38 kviger på beite. Oppsina kyr gikk sammen med kviger og ble skiftet ut gjennom beitesesongen. I snitt var det 36 kyr i melkekubesetningen som beitet arealene ved fjøset. Søker har gjerdet inne ei stor utmarkstrø der det har gått 8 dyr i hele sommer. Ti kviger beitet kun innmarksbeite på setertofter og de øvrige kvigene og sinkyr beitet trøer som er en kombinasjon av dyrka jord og innmarksbeite. Det som ikke beites av dyrkajorda ble høstet maskinelt.

Her følger en oversikt over samtlige beitetrøer sommeren 2020 (f.d. = fulldyrka, o.d. = overflatedyrka og i.b. = innmarksbeite):

- Hjemme/kubeita: 39,0 f.d., 3,4 o.d. og 17,7 i.b. 36 melkekyr.
- Ner Lian: 12,8 f.d. og 6,5 i.b. Fire kviger født i perioden 04.06.18-11.11.18 + to sinkyr.
- Østre Killingberg øvre: 6,8 f.d. og 2,2 i.b. Fire kviger født i perioden 11.12.18-18.04.19.
- Langdalsbakken: 11,3 i.b. To kviger født 02.02.18 og 06.07.18.
- Bakkan og Killingberg: 24,1 f.d. og 5,1 i.b. Ti kviger født perioden 02.07.19-21.12.19 + fire sinkyr.
- Utmarksbeita: Åtte kviger født i perioden 26.07.18-12.02.19.
- Killingbergsetran: 17,8 i.b. Fire kviger født i perioden 30.05.18-02.12.18.
- Korsåsetran: 21,6 i.b. Seks kviger født i perioden 22.02.19-01.08.19.

Oppmålingsdato

3. november 2020

Fôring i beitesesongen

I en vanlig beitesesong bruker ikke søker å tilleggsføre med grovfôr de første 6 ukene. Etter seks ukene bruker han å pusse beitene og må da tilleggsføre litt ett par uker. Så går det 2-3 uker uten tilleggsfôring før beitene taper seg såpass mye at han må starte gradvis opptrapping med tilleggsfôring utover seinsommer og høst.

I år ble det kun 2-3 uker uten tilleggsfôring. Fra cirka 20. juni til oppmålingsdato er det fôret opp inne 78 egne rundballer og 96 innkjøpte rundballer i tillegg til 20 baller med ammoniakkbehandlet halm. Av egne rundballer er det brukt 50/50 med 1. slått og 2. slått. Det ble også skiftet kraftfôr til «fiber elite» den 20. juni, der de mest høytytende kyrne fikk opp i 20 kilo om dagen. Også oksene inne har

fått ekstra kraftfôrtildeling siden de er fôret med både halm og rundball i beiteperioden. Brukeren anslår at han har spart fôring med to rundballer om dagen på kraftfôrsifte og økt kraftfôrtildeling. Han har hatt 25 okser i alderen 8-15 måneder inne i beitesesongen. Etter innsett av kyr og kviger har grovfôrforbruket vært på 3,5 rundballer om dagen fram til oppmålingsdato. Både innkjøpte rundballer og ammoniakkbehandlet halm som er fôret av i beitesesongen er kjøpt inn i juni og av årets rundballer.

Antall dager ute på beite for melkekyr var på 105 dager og for kviger på 118 dager. Oksene var ikke ute på beite. Fra innsett til oppmåling gikk det 20 dager. Etter innsett har det gått med 3,5 rundballer daglig. Antall rundballer fôret etter innsett blir da $20 \times 3,5 = 70$ rundballer. Alle rundballene fôret etter innsett er innkjøpte. I beiteperioden (medio juni til medio september) er det fôret med 26 innkjøpte rundballer, 39 fra 1. slått og 39 fra 2. slått. Disse er fôret til melkekyr og okser.

Brukeren har tatt fôrprøver av både 1. slått og 2. slått i tillegg til at han har vekt og veier rundballene. Tallene for rundballene er som følger:

- 1. slått: 2,72 kg/FEm og 600 kg/ball (TS% 39,9)
- 2. slått: 4,01 kg/FEm og 800 kg/ball (TS% 27,7)
- Innkjøpte: 4,70 kg/Fem og 750 kg/ball (bruker normtall da disse virker sannsynlige)
- NH₃halm: 2 kg/Fem og 375 kg/ball

Fem opptak fra grovfôr i beiteperioden:

- 1. slått: $600 : 2,72 \times 39 = 8.603$ (221 FEm/rundball)
- 2. slått: $800 : 4,01 \times 39 = 7.781$ (200 FEm/rundball)
- Innkjøpte: $750 : 4,7 \times 26 = 4.149$ (160 FEm/rundball)
- NH₃halm: $375 : 2 \times 20 = 3.750$ (kun fôret til okser)

Kraftfôret fiber Elite har 0,93 FEm.

Det er 25 okser som har blitt fôret med rundballer inne i beiteperioden. Oksene har fått cirka 40 % og melkekyrne cirka 60 % av rundballene det er fôret fra i sommer. I tillegg har oksene blir fôret med ammoniakkbehandlet halm og gitt økt mengde kraftfôr.

Saksbehandler har prøvd å regne ut antall fôrdager, men dette er for komplisert så jeg har gitt opp. Det er derfor satt tallet 0 i søknadsskjemaet av saksbehandler, så får fylkesmannen regne på det.

Slåtten 2020

Søker høstet i år 750 rundballer til sammen; 294 fra 1. slått, 308 fra 2. slått og 57 fra 3. slått. Ved innsett var det igjen 672 rundballer av årets slått. Gjennomsnittstall for antall rundballer høstet de siste årene er 1000 stykker.

Cirka 50 dekar dyrkajord fornyes årlig. I 2020 ble 44 dekar fornyet.